

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

§ 9 er stort nok. Det kan jeg naturligvis ikke udtale mig om, men jeg maa desværre erkende, at selv om nu Staten gaar med til meget store Tilskud, meget store Beløb i Form af rentefri Laan o. s. v., vil Vanskelighederne sikkert paa anden Maade blive saa store, at det alligevel ikke bliver nogen særlig stor Udstykning, vi faar i Gang. Det siges fra mange Sider, at det er ikke Jordpriserne, men Priserne paa Bygning og Besætning og Inventar, der er afgørende, og det er rigtigt, at Jordpriserne ikke er steget saa meget som de andre Værdier, men Spørgsmaalet er nu i det hele taget det, om man kan faa fat i Jord; det er det, som er den afgørende Faktor. Der er ingen Tvivl om, at selv om vi ofrer disse store Beløb, vil det være umuligt for Jordlovsudvalget at fremskaffe Jord i stort Omfang, for der er næsten ingen, som vil sælge, de vil alle sammen købe. Jeg tror altsaa ikke paa, at der kommer nogen stor Udstykning i Gang, og jeg er derfor tilbøjelig til at mene, at Bevillingen er stor nok. Skulde det vise sig, at den er for lille, og at der er Mulighed for at skaffe mere Jord, end jeg tror, er det maaske muligt, at Beløbet kan forhøjes. Det kan jeg ikke udtale mig om; men saa vil der naturligvis være mere Grundlag for det, end der er i Øjeblikket.

Det ærede Medlem syntes, der blev givet for faa Etableringslaan. Jeg kan ikke udtale mig om, hvor mange Etableringslaan der ydes, men jeg er enig med det ærede Medlem i, at saadan som Forskydningen fra de mindre bemidlede unge til de mere velstillede er, bør man give Etableringslaan i det Omfang, man finder forsvarligt, og jeg vil gerne henstille til Statens Jordlovsudvalg, som foretager Indstillingerne, at tage Hensyn til det Ønske, der her er fremsat af det ærede Medlem, og som jeg fuldt ud deler.

Det ærede Medlem rettede dernæst et Par Spørgsmaal af mere principiel Karakter. Det ærede Medlem spurgte først, om det ikke vil være rigtigt at foretage en Undersøgelse af hele Spørgsmaalet om Tillægsjord, og det ærede Medlem ved selvfølgelig, at jeg her er helt enig med ham. I de mange Aar, jeg har været her i Rigsdagen, har jeg altid ment, at det var meget vigtigt at skaffe Tillægsjord til de bestaaende for smaa Hus-

mandsbrug. Det er et Spørgsmaal, der har været brændende den sidste Snes Aar eller mere, og det bliver det mere og mere, og jeg tror ikke, det løses undtagen gennem en Undersøgelse af hele Problemet.

Jeg kunde tænke mig, hvis Rigsdagen da ellers vil give Tilslutning dertil, at man ude omkring i Kommunerne — jeg tror nemlig, det bliver nødvendigt at foretage lokale Undersøgelser — nedsatte Udvalg til Undersøgelse af, hvor mange der ønsker Tillægsjord; for selv om der nu maatte findes 50 000, 60 000 eller 70 000 for smaa Husmandsbrug, kan det jo godt være, at mange af disse Husmænd slet ikke ønsker Tillægsjord, fordi de har anden Beskæftigelse ved Siden af, eller fordi det er ældre Folk. Dernæst maatte det undersøges, hvor mange et saadant sagkyndigt Udvalg vilde skønne var berettigede til at faa Tillægsjord, og endelig hvor mange af disse der var i Stand til at faa det gennem Forhandling mellem Parterne, Velvilje fra Statens Side o. s. v. Desuden maatte man saa tage det Spørgsmaal op, om der kunde foretages andre Ting, eller man vilde mene, det var rigtigt, at lade det hele ligge. Jeg synes som sagt, at dette Spørgsmaal har været brændende allerede i mange Aar, og det er af saa stor Betydning for mange Tusinde Mennesker, at det vil være rigtigt at foretage disse Undersøgelser. Jeg føjer derfor mit Ønske til det ærede Medlems og vil henstille til Udvalget ogsaa at behandle dette Spørgsmaal. Fra min Side skal der ikke være noget i Vejen for, at der foretages en saadan Undersøgelse.

Endelig spurgte det ærede Medlem mig, hvad jeg mente der kunde gøres for at hindre Nedlæggelsen af mindre Ejendomme for Tiden, og om det var Loven, som var for daarlig. Loven om Tilsynet med Opretholdelsen og Bevarelsen af disse Ejendomme, som vist blev gennemført i 1925, tror jeg ikke, der er noget i Vejen med, den er vist god nok, men jeg skal ikke lægge Skjul paa, at det har svigtet noget med dens Overholdelse ude i Landet; altsaa Tilsynet med Opretholdelsen af disse Brug har svigtet noget. Det er maaske heller ikke nogen behagelig Opgave at føre dette Tilsyn, og jeg er derfor enig med det ærede Medlem i, at man ganske simpelt skulde overlade Tilsynet til Amtscommissionerne